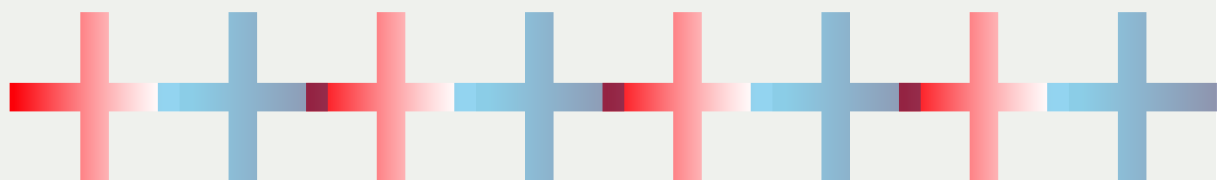

**Jaarplan
Rekenkamer Venlo
2016**

• • • • •

• • • • •

• • • • •

• • • • •

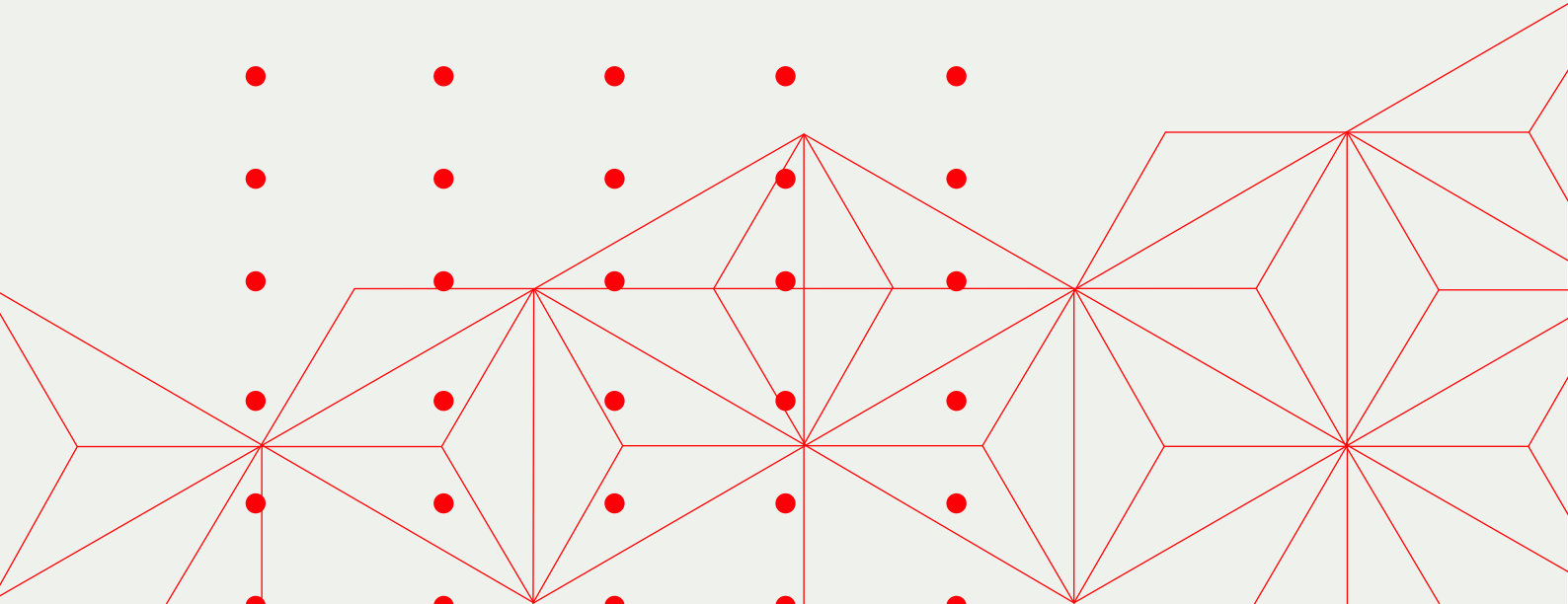
• • • • •

• • • • •

• • • • •

• • • • •

• • • • •

**SECRETARIAAT
REKENKAMER VENLO**

**Secretaris
Yvon van Geel
y.vangeel@venlo.nl**

**Adres
Postbus 3434
5902 RK Venlo**

**Telefoonnummer
077 – 359 9642**

**Website
www.gemeenteraad.venlo.nl/rekenkamer**

**SAMENSTELLING
REKENKAMER VENLO**

**Externe voorzitter
Karin van den Berg**

**Leden
William van Deursen
Emiel Broere
Leon van den Beucken
Peter van Crooy
John Spijksma**

Inhoudsopgave Jaarplan rekenkamer Venlo 2016

- 1**   **Jaarplan rekenkamer Venlo 2016**
Samenstelling rekenkamer
Selectie onderwerpen
Vernieuwing
Opleiding
- 2**   **Onderzoeken 2016**
Grondbeleid
Herindeling & Dienstverlening
- 3**   **Groslijst 2015**

1 Jaarplan rekenkamer Venlo 2016

Voor u ligt het jaarplan van de rekenkamer Venlo voor 2016. Met het jaarplan biedt de rekenkamer inzicht in de geplande activiteiten tot het derde kwartaal van 2016. Op basis van het rondje fracties dat in het najaar van 2016 wordt gehouden, wordt het onderzoek gekozen dat eind 2016/begin 2017 wordt opgepakt.

Samenstelling

De rekenkamer Venlo bestaat uit drie externe leden (waaronder de voorzitter) en drie vaste raadsleden. De rekenkamer wordt ambtelijk ondersteund door Yvon van Geel, secretaris.

In 2016 bestaat de rekenkamer uit de volgende leden:

1. Karin van den Berg	Voorzitter
2. William van Deursen	Plaatsvervangend voorzitter
3. Emiel Broere	Extern lid (benoeming m.i.v. februari 2016)
4. Leon van den Beucken	Raadslid
5. Peter van Crooy	Raadslid
6. John Spijksma	Raadslid

Selectie onderwerpen

Onderzoek door de rekenkamer wordt extern uitbesteed. Binnen het budget van de rekenkamer is ruimte voor jaarlijks 1 groot onderzoek en 2 kleine onderzoeken óf voor 2 grote onderzoeken en 1 klein onderzoek. Bij de selectie van onderzoeksonderwerpen staat de rekenkamer open voor suggesties vanuit de raad, het college, of de bevolking.

Om nieuwe onderwerpen op te halen organiseert de rekenkamer jaarlijks het rondje langs de fracties en woont de voorzitter jaarlijks ten minste één vergadering van de audit-commissie bij, dit met het oog op de afstemming van onderzoeken met de raad en de accountant. Het jaarplan dat nu voorligt, is opgesteld op basis van het rondje langs de fracties dat medio 2015 is gehouden. In de bijlage vindt u de groslijst 2105.

Vernieuwing

Het onderzoek van de rekenkamer is vooral bedoeld als ondersteunend fundament voor de raad als kadersteller en controleur. Daarbij kiest de rekenkamer voor een vernieuwende aanpak.

Kenmerkend voor de nieuwe werkwijze van de rekenkamer is de intensievere samenwerking met de gemeenteraad op de volgende onderdelen:

1. Aan de voorkant bij de selectie van onderzoeksonderwerpen.
2. Tijdens het onderzoek, door het informeren van presidium en de organisatie van bijvoorbeeld een werkatelier.
3. Bij het opstellen van het rapport, door te letten op de leesbaarheid van het onderzoeksrapport en de presentatie in de beeldvorming.

Doel daarbij is het zo goed mogelijk aansluiten van het rekenkameronderzoek op de vraag van de raad. Dit ter vergroting van de bruikbaarheid van het onderzoek voor de raad én voor het college en de ambtelijke organisatie. Insteek daarbij is dat de rekenkamer een verbeterkamer wil zijn, en geen afrekenkamer.

Transparantie en heldere communicatie zijn in dat opzicht van groot belang. Om die reden kiest de rekenkamer ervoor om elk kwartaal een nieuwsbrief uit te brengen.

Met de vaststelling in oktober 2015 van de Verordening op de Rekenkamer, het nieuwe Reglement van Orde en het Onderzoeksprotocol is de nieuwe werkwijze van de rekenkamer formeel vastgelegd.

Opleiding

De rekenkamer is lid van de belangenvereniging de NVRR.

In 2016 nemen de secretaris en de drie raadsleden van de rekenkamer deel aan de voorjaarscursus rekenkameronderzoek van de Erasmus Universiteit.

2 Onderzoeken 2016

In 2016 staan de volgende rekenkameronderzoeken gepland:

- Grondbeleid: Groot Onderzoek.
- Herindeling & Dienstverlening: Quick Scan.
- Brief rekenkamer bij de kadernota en de begroting.
- Kazernekwartier: optioneel (pm).
- Regionaal rekenkameronderzoek: optioneel.

Een toelichting op het onderzoek naar Grondbeleid en Herindeling & Dienstverlening vindt u bijgevoegd.

Toelichting bij optie Kazernekwartier

Bij de behandeling van de rekenkamerbrief Kazernekwartier in de beeldvorming in september 2015 is door diverse fracties de behoefte aangegeven aan een second opinion onderzoek dat door de rekenkamer wordt gehouden bij de aanbidding van het raadsvoorstel Kazernekwartier (eerste kwartaal van 2016). Dit onderzoek is vooralsnog optioneel. Bij de oplevering van het raadsvoorstel wordt de behoefte bij de raad door de rekenkamer nader gezien.

Brief rekenkamer kadernota en begroting

De rekenkamer is voornemens om bij de behandeling van de kadernota en de begroting een rekenkamerbrief op te stellen, die door de raad kan worden gebruikt bij de voorbereiding.

Regionaal rekenkameronderzoek

Op initiatief van de rekenkamers Venlo, Peel en Maas en Beesel wordt in maart 2016 een bijeenkomst voor de rekenkamers in de regio georganiseerd. Dit met het oog op nadere kennismaking en om te bezien of een regionale onderzoekspilot kan worden geëntameerd.

Nieuwe onderwerpen

Eind 2016 zal opnieuw het rondje langs de fracties worden gehouden. Op basis van deze gespreksronde wordt door de rekenkamer bezien welke onderzoeken eind 2016/begin 2017 kunnen worden opgepakt.

Grondbeleid (Groot Onderzoek)

Bij de raad is al langere tijd een zekere bezorgdheid over het grondbeleid en het grondbedrijf van de gemeente Venlo. Ook over de informatievoorziening met betrekking tot de grondexploitaties en de financiële positie van het grondbedrijf. Tijdens de gesprekken die de rekenkamer medio 2015 heeft gevoerd met de raadsfracties werd het onderwerp 'grondbedrijf' nadrukkelijk genoemd bij de meerderheid. Om die reden heeft de rekenkamer het grondbeleid als groot onderzoek opgenomen in het onderzoeksprogramma 2015-2016.

Doel van het onderzoek

De gemeenteraad van Venlo wil met dit onderzoek inzicht krijgen in het beleid en de praktijk ten aanzien van het grondbedrijf en grondexploitaties in de gemeente Venlo, en in de exploitaties waar de gemeente in participeert.

Verder is de wijze waarop de raad wordt geïnformeerd, kaders kan stellen en hoe aan de raad verantwoording wordt afgelegd, benoemd als onderwerp van onderzoek.

Onderzoeksvragen

Door de rekenkamer zijn bij dit onderzoek de volgende hoofdvragen geformuleerd:

- a. Inzicht verkrijgen in het beleid, de verantwoording en uitvoering van de grondexploitaties. Beleid en de verantwoording (verhouding gemeenteraad en college) en het niveau van de uitvoering (verhouding college en ambtelijke organisatie);
- b. Inzicht verkrijgen in de parameters in relatie tot de waardering van de verschillende complexen: de niet in exploitatie zijnde complexen, de in exploitatie zijnde complexen en de overige complexen;
- c. Inzicht verkrijgen in vraag- en aanbod in theorie (marktanalyse, contingent provincie) en de praktijk (exploitatieplannen in relatie tot de werkelijke aan- en verkopen).

Opzet en planning

Eind 2015 is gestart met het onderzoek. Bij de start van het onderzoek zijn werkafspraken gemaakt met gemeentesecretaris Piet Lucassen en de direct betrokkenen. Op 1 december 2015 jl. is een brede Kick Off gehouden voor de ambtelijke organisatie. Medio november is het dossieronderzoek gestart. Eind december 2015 kan het dossieronderzoek worden afgerond en worden de voorbereidingen getroffen voor de gesprekken met bestuur en organisatie. De interviews en het werkatelier met de raad staan gepland in januari. Bedoeling is om het onderzoek nog voor de zomervakantie van 2016 op te leveren.

Afbakening

Het onderzoek heeft betrekking op de periode 2010 – 2015 en richt zich op het grondbedrijf van de gemeente Venlo. Toekomstige ontwikkelingen worden in het onderzoek geschetst. Ook de deelnemingen en participaties van de gemeente Venlo worden geschetst. De relatie met de gemeente wordt in beeld gebracht, maar vormen verder geen object van onderzoek. Bij dit onderzoek worden de grondexploitaties van vijf projecten als steekproef onderzocht. Daarbij gaat het om: Q4, Venlo Centrum Zuid, Kazernekwartier, Centrumplan Blerick en Masterplan Arcen, Velden, Lomm.

Herindeling & Dienstverlening (Quick Scan/belevingsonderzoek)

Tot 2001 bestond de gemeente Venlo uit Venlo, 't Ven, Blerick, Hout Blerick en Boekend. In dat jaar werden de gemeentes Belfeld en Tegelen opgeheven, en maakten ze deel uit van de gemeente Venlo. Dit gold ook voor de gemeente Arcen en Velden (waartoe de dorpen Arcen, Lomm en Velden behoren) op 1 januari 2010. Met de laatste annexatie werd de gemeente Venlo een 100.000+ gemeente.

De relatie Herindeling & Dienstverlening staat centraal in dit tweede rekenkameronderzoek dat in februari wordt gestart. Het gaat hier om een belevingsonderzoek waarbij wordt onderzocht hoe de dienstverlening van de gemeente Venlo zich in de praktijk manifesteert.

Doel van het onderzoek

De rekenkamer wil onderzoeken hoe de dienstverlening wordt beleefd na het herindelingsproces waardoor de gemeente Venlo een 100.000+ gemeente werd. Hoe ervaren de inwoners en ondernemers de dienstverlening nu daadwerkelijk in de praktijk? En in hoeverre is de gemeente dus in staat de beoogde maatschappelijke effecten van zijn dienstverlening te behalen? Waar zijn inwoners en ondernemers (on)tevreden over,

en waarom? En welke aanknopingspunten bieden deze ervaringen dan voor een (verdere) verbetering van de gemeentelijke dienstverlening?

Onderzoeksvragen

De rekenkamer wil op basis van concrete ervaringen van inwoners en ondernemers onderzoeken hoe de gemeente Venlo uitvoering geeft aan haar ambities en doelstellingen op het gebied van gemeentelijke dienstverlening. Daarmee wil de rekenkamer een antwoord krijgen op de vraag of de gemeente de beoogde (maatschappelijke) effecten van zijn dienstverlening in de praktijk daadwerkelijk behaalt.

De centrale vraag hierbij is driedig:

1. Hoe ervaren burgers de dienstverlening van de gemeente Venlo?
2. Wat kan de gemeente daar van leren?
3. Hoe kan de gemeenteraad nog beter sturen op een optimale dienstverlening?"

Planning

Het onderzoek naar de Herindeling & Dienstverlening wordt in februari 2016 gestart. Het is de bedoeling om bij de start van het onderzoek ook dit keer weer een Kick Off voor de organisatie en een werkatelier voor de raad te houden. Oplevering van het onderzoek staat gepland na de zomervakantie van 2016.

Opzet

Voor het beantwoorden van de vraag hoe inwoners en ondernemers de gemeentelijke dienstverlening ervaren, en daarmee de vraag in hoeverre de gemeente zijn beoogde doelen op het gebied van dienstverlening in de praktijk weet te halen, wordt gebruik gemaakt van de Hartmonitor. De Hartmonitor is onderdeel van de onderzoeksmethode 'Klantervaring in Kaart'. De Hartmonitor brengt de ervaringen van inwoners en ondernemers in kaart en is gericht op hun beleving: wat gaat er volgens hen goed en wat kan er volgens hen beter?

Voor het verzamelen van concrete ervaringen met de gemeentelijke dienstverlening worden drie 'levensgebeurtenissen' onderzocht. Deze drie levensgebeurtenissen kennen elk een specifieke invulling van de gemeentelijke ambities op het gebied van dienstverlening, kennen elk hun eigen producten en diensten en brengen tot slot elk verschillende ervaringen van inwoners en ondernemers met zich mee.

Het gaat om:

- Mijn kind heeft zorg nodig.
- Ik heb (te) weinig geld.
- Ik wil een evenement organiseren.

3 Groslijst 2015

Naar aanleiding van het rondje fracties is de voor 2015 de volgende onderwerpenlijst opgesteld;

- 1. Grondbedrijf en grondposities gemeente Venlo**
  - Eind2015 is gestart met het onderzoek naar het grondbedrijf en grondposities.
- 2. Kazerne**
  - Gevraagd is een checklist met aandachtspunten t.b.v. afweging go/no go besluit. Aanbieding aan de raad heeft plaatsgevonden in november 2015.
  - Bij de aanbieding van de rekenkamerbrief is vanuit verschillende fracties de behoefte aangegeven aan een second opinion onderzoek bij oplevering van het raadsvoorstel (eerste kwartaal 2016).
- 3. Subsidiebeheer/Accommodatiebeleid**
  - Wat is het maatschappelijk rendement: i.r.t. accommodatiebeleid/subsidiestromen.
- 4. Parkeerbeleid**
  - Op welke wijze wordt betaald parkeren ingezet: als inkomstenbron of als regulering van het ruimtegebruik?
  - Kosten baten analyse: wat is het rendement?
  - Sturingsmogelijkheden/aan welke knoppen kunnen wij draaien?
- 5. Leegstand**
  - Leegstand i.r.t. vitale woonkernen; is beleid doeltreffend en wat zijn alternatieven.
  - Maatschappelijk vastgoed (in eigendom van de gemeente); stand van zaken, risico's en advies voor de toekomst.
- 6. Decentralisatie**
  - Aanbesteding modulaire regeling.
  - Belevingsonderzoek/klanttevredenheidsonderzoek/lerend vermogen organisatie.
  - Monitoring van de kwaliteit van zorg.
  - Regionaal onderzoek effectiviteit. Werken de wijkteams? Zijn bewoners daar tevreden over? Hoe kan de raad monitoren we en bijsturen in geval van budgetoverschrijding? Wat zijn de mogelijkheden om op wijkbudgetniveau te sturen.
- 7. Huizen van de Wijk**
  - Belevingsonderzoek/klanttevredenheidsonderzoek. Kwalitatief onderzoek gericht op de volgende vragen; wordt maatwerk geleverd? Worden doelstellingen gehaald; waar staan we nu, wat is waar geregeld (overzicht). Wat is het lerend vermogen van de organisatie?
- 8. Arbeidsmarktbeleid**
  - Effect arbeidsmigratie laagopgeleiden / sociale werkplaats: lokaal onderzoek.
  - Jeugdbeleid, niet westerse allochtonen, maatschappelijke stages, grensoverschrijdende samenwerking.
- 9. Gemeenschapshuizen**
  - Tekorten: hoe gaan we dat organiseren en beleid op maken?

10. Regionale samenwerking RK

- Wat is onze ambitie v.w.b. regionale samenwerking rekenkamers?
- Gemeenschappelijke regelingen, controle en toezicht.
- Veiligheidsregio; onderzoek bedrijfsvoering.

11. Participatiewet

- Hoe te sturen, wat is meetbaar (wat zeggen de indicatoren en zijn er geen andere manieren om te monitoren)?

12. Onderzoek WAA

- Verloopt het proces goed?

13. Fijnstofproblematiek

- Diepteonderzoek geluids- en fijnstofproblematiek.
Is de aanpak doelmatig? Wel/niet binnen de grenzen? Wat kan vanuit de gemeente nog worden gedaan?

14. Drugsproblematiek

- Verschil voor-na Hector.

15. Vier paardjes

- Wat komt op ons af?

16. GVVP

- Onderzoek verkeersstructuur in combinatie met het spoor. Is voor de lange termijn gekozen voor de juiste route / financieringsconstructie? I.r.t. rijksbeleid.

17. Begroting

- Hoe functioneert de begroting? Zijn de indicatoren effectief?
In afstemming met auditcommissie!

18. Vergaderstelsel

- Belevingsonderzoek raad. Evaluatie vergaderstelsel BOB. Zijn raadsleden in staat om hun controlerende, kaderstellende en volksvertegenwoordigende rol in te vullen.

19. Doorwerkingsonderzoek rekenkamer

20. Controlefunctie

- I.r.t. werkdruk raadsleden.
- Hoe breng ik de raad beter in positie: sturingsfilosofie.
- Binnenhalen van derde geldstromen (6° wethouderspost).

**SECRETARIAAT
REKENKAMER VENLO**

**Secretaris
Yvon van Geel
y.vangeel@venlo.nl**

**Adres
Postbus 3434
5902 RK Venlo**

**Telefoonnummer
077 – 359 9642**

**Website
www.gemeenteraad.venlo.nl/rekenkamer**

